

Karttakieli

Karttakieli on melko yleinen hyvänlaatuinen ilmiö, jossa kielen pinta on karttamaisen läikikäs. Se on krooninen tai uusiutuva kielen vaiva, jota esiintyy 2–3 %:lla väestöstä. Vaiva on kaksi kertaa yleisempi naisilla kuin miehillä ja se saattaa ilmaantua jo lapsena. Karttakieli on useimmiten oireeton, mutta esimerkiksi jotkin ruoka-aineet voivat aiheuttaa kielessä kirvelyä. Karttakielen syytä ei täysin tiedetä. Kielen pinnan solut eivät uusiudu tasaisesti kaikilta alueilta. Toisilla alueilla pintasolukko kuoriutuu liian nopeasti jättäen pinnan punaiseksi ja araksi. Karttakieli ei ole infektio tauti, eikä se voi tarttua. Karttakieli saattaa olla periytyvä. Karttakieli ei yleensä tarvitse hoitoa, eikä se muutu pahanlaatuisiksi.

Karttakielen oireet ja hoito

Karttakielessä kielen pinnalle, sivuille ja toisinaan alapinnalle ilmestyy epäsäännöllisiä, sileitä, punaisia laikkuja, jotka saattavat muistuttaa karttakuviota. Punaisten alueiden reunoilla on usein mutkittelevia valkoisia juovia. ”Kartta” muuttuu jatkuvasti, jopa päivittäin. Karttakieli on useimmiten oireeton, mutta punaisten laikkujen ohentunut pinta saattaa ärtyä tietyistä ruoka-aineista, kuten sitrushedelmistä, tomaatista, voimakkaista mausteista tai happamista ruoista ja juomista. Myös tupakka ja alkoholi ärsyttävät herkkää limakalvoa. Ärsyttävät tekijät oppii nopeasti tunnistamaan ja niitä voi välttää. Joskus stressi voi pahentaa oireita.

Karttakieleen ei ole olemassa parantavaa hoitoa. Diagnoosin tekemiseksi ei tarvita kokeita, vaan hammaslääkäri / lääkäri pystyy tekemään diagnoosin pelkästään karttakielen ulkonäön perusteella. Kielen punaisiin laikkuihin saattaa tulla sieni-infektio ja sen hoito lääkkeillä voi lieventää kielen oireilua. Toisinaan aristaviin kohtiin voidaan käyttää kortisonivoidetta.